

Kankerscreening VUmc werkt mee aan training van detectiehonden

Een neus voor kanker

Met hun ongeëvenaarde reukvermogen kunnen honden zelfs darmkanker opsporen. De grote vraag is: hoe kunnen de honden worden ingezet? 'Een hond is geen geïjkt medisch instrument.'

Peter de Brock
AMSTELVEEN

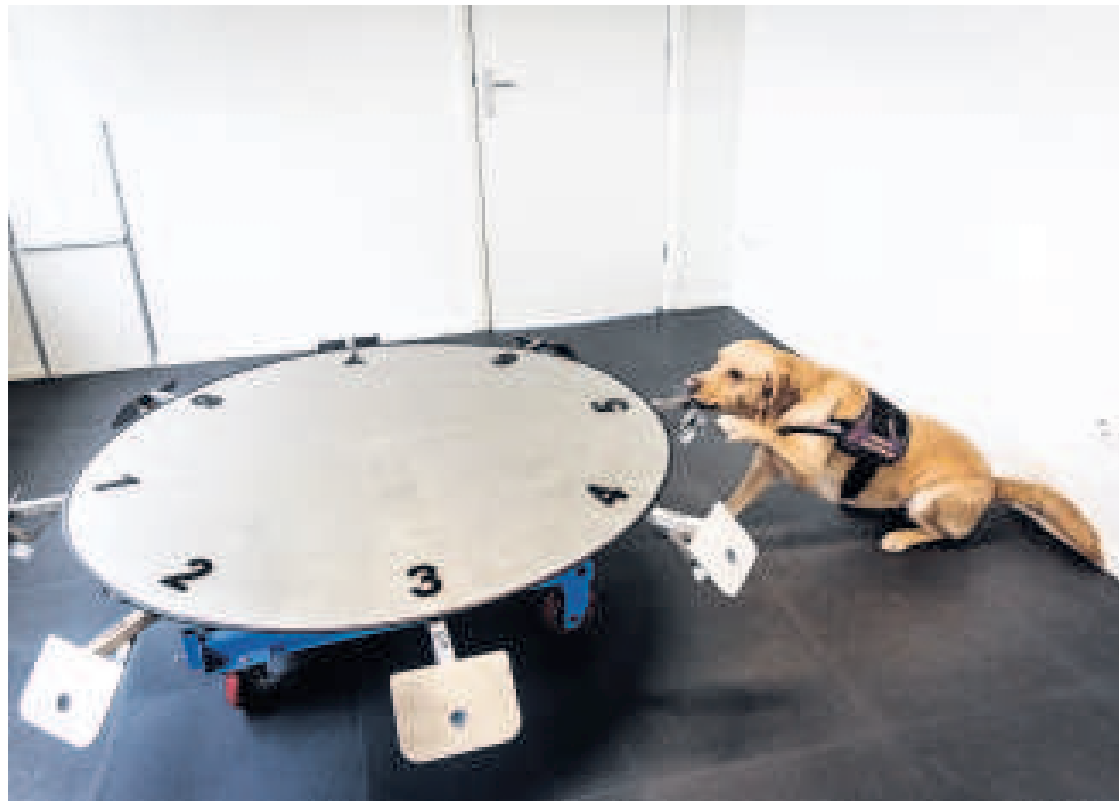
Op het opleidingscentrum van KNGF Geleidehonden aan de Amsteldijk gaat de 8 maanden jonge cockerspaniël Nilson enthousiast op zoek naar een door de trainer verstopt stukje rubber. Hij duikt de ruimte in en binnen 5 seconden heeft hij een hit. De meer ervaren medische detectiehond Moo, een afgekeurde geleidehond, gaat volgens een vooraf vastgesteld protocol langs de geurmonsters in een carrousel. Bij geurmonster nummer 5, met darmkanker, houdt ze halt en gaat ze keurig zitten.

Spelenderwijs zal ook Nilson leren de ontlastingsmonsters van darmkankerpatiënten te onderscheiden van controlemonsters van andere ziekenhuispatiënten. Gaandeweg de training zal het stukje rubber steeds kleiner worden en in aanraking worden gebracht met door het VUmc geleverde poepmonsters van darmkankerpatiënten. De monsters worden geleverd door de afdeling interne geneeskunde en afdeling maag-, darm- en leverziekten van het ziekenhuis, bijvoorbeeld van patiënten die een dikke-darmonderzoek (endoscopie) krijgen.

Speurhonden in opleiding

De onderzoekers weten niet op welke vluchtige organische stof die vrijkomt bij darmkanker de honden aanslaan. Internist Marije Bomers, die namens VUmc betrokken is bij het onderzoek: "Kankercellen zijn anders dan gezonde cellen, de stofwisselingsprocessen die erin plaatsvinden verlopen anders. De moleculen die vrijkomen zijn anders, de speciale kenmerken die de honden herkennen zijn onbekend. Honderdduizenden molecuulsamenstellingen kunnen de basis ervan zijn."

Bij VUmc zijn ze onder de indruk van de eerste onderzoekresultaten. Meer wetenschappelijk

→ Detectiehond in opleiding Zorah houdt stil bij het geurmonster met darmkanker. FOTO DINGENA MOL

bewijs hangt niet alleen af van het succes van de drie nieuwe speurhonden in opleiding. Alle acht honden wacht aan het einde van dit jaar een dubbelblinde proef, waarbij alleen het VUmc weet welke aangeleverde poepmonsters met en zonder darmkanker zijn.

Dat gaat ook spannend worden voor KNGF-projectleider Daniëlla van Gennep: "Die eerste resultaten zijn mooi, de honden slaan echt aan op darmkanker." Het is volgens haar zaak om in tegenstelling tot eerdere kleine onderzoeken in

Japan en Engeland nu goed wetenschappelijk verantwoord bewijs te leveren, met voldoende honden en geurmonsters.

Vroege diagnose

Na alle trainingen, onderzoeken en dubbelblinde testen wacht de grootste uitdaging: hoe kunnen de resultaten worden toegepast in de praktijk? Dat is ook een vraag die Van Gennep bezighoudt: "Wij willen in de toekomst natuurlijk graag een rol spelen bij het vroeg diagnosticeren van darmkanker, maar we hebben wel de hele medische wereld te overtuigen – een hond is geen geïjkt medisch instrument." Honden aan het werk in het ziekenhuis sluit ze uit, inzet bij het landelijk bevolkingsonderzoek naar darmkanker is misschien reëler.

Marije Bomers van VUmc is huiverig nu al beloftes voor praktische inzet van de medische detectiehonden te doen. "Theoretisch zouden medische detectiehonden wellicht in de toekomst iets kunnen toevoegen aan de vroege screeningsfase van darmkanker. Maar daarvoor is het echt allemaal nog veel te vroeg."

Waarom doet het VUmc dan toch mee aan het KNGF-onderzoek? Bomers: "Je komt nooit verder in de wetenschap als je niet out of the box durft te denken en geen nieuwe mogelijkheden onderzoekt."

'De stoffen die bij kanker vrijkomen zijn anders, maar onbekend is welke de honden herkennen'

Speurhond Cliff

VUmc-internist **Marije Bomers** haalde in 2012 al het nieuws met speurhond Cliff, die de ziekenhuisbacterie clostridium kon opsporen. Cliff kon met een snuffel sneller dan bestaande laboratoriumtesten besmette patiënten herkennen in getroffen ziekenhuizen en verpleeghuizen, waarna deze konden worden geïsoleerd. Cliff was een topper, maar wel de enige in zijn soort. Maar relevantier voor de praktische onhaalbaarheid was volgens Bomers dat het aantal clostridiumpatiënten te gering bleek: "Systematisch trainen en rondlopen met Cliff in het ziekenhuis loont te weinig wanneer het aantal patiënten om op te sporen te laag is."

Vakantie op jouw manier

Altijd inclusief: vlucht • verblijf • huurauto

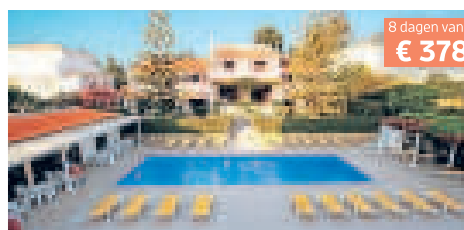

Extra korting
Toscane
vertrek
8, 12, 15 en 19 April
Boek nu!

Wil jij tijdens je vakantie weg van de massa op ontdekking gaan en zelf je tempo bepalen? En wil je vooral geen gedoe met boeken? Kijk dan op www.karinschoice.nl

- ✓ Villa's met privé zwembad
- ✓ Boutique hotels
- ✓ Originele appartementen

Karin's Choice

Portugal - Algarve - Albufeira
Balaia-Sol Holiday Club

8 dagen vanaf
€ 378

Italië - Toscane - Montepulciano
Borgo del Faggio

8 dagen vanaf
€ 318

✓ Kleinschalige accommodaties

✓ weg van de massa

✓ www.karinschoice.nl

020 - 44 99 470

